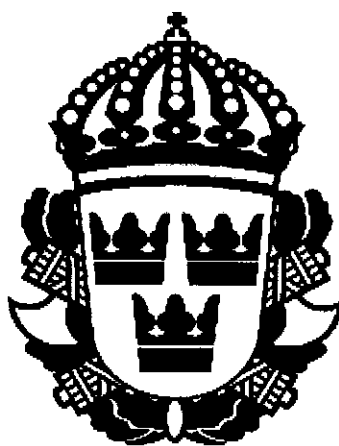

Polisens
budgetunderlag
för åren 2009-2011

Polisen

Rikspolisstyrelsen/ Controlleravdelningen

CO-902-813/08

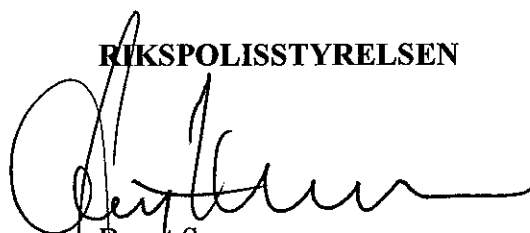
Regeringen

Polisens budgetunderlag för åren 2009-2011

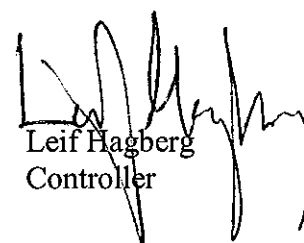
Rikspolisstyrelsen överlämnar härmed Polisens budgetunderlag för tiden till och med 2011.

Rikspolisstyrelsens styrelse har beslutat detta dokument. Därvid har deltagit tf. rikspolischefen Bengt Svenson och ledamöterna Inger Davidson, Susanne Eberstein, Hillevi Engström, Johan Linander samt Cecilia Wigström. Personalföreträdaren Lillemor Melin Sving var närvarande.

I den slutliga handläggningen har deltagit tf. rikspolischefen Bengt Svenson, avdelningscheferna Ann-Sofie Löth, Ralf Hedin, Marina Rydholm, Lotta Gustavson, Anders Hagquist och stabschefen Claes Mårtensson samt controller Leif Hagberg och ämnessakkunnige Björn Andersson, föredragande.

RIKSPOLISSTYRELSEN

Bengt Svenson
Tf. rikspolischef

Leif Hagberg
Controller

Kopia*
Justitiedepartementet
Utrikesdepartementet
Försvarsdepartementet
Finansdepartementet
Näringsdepartementet
Riksdagens utredningstjänst
Rikspolisstyrelsens styrelse
Samtliga polisstyrelseordföranden
Samtliga polismyndigheter
Statens kriminaltekniska laboratorium
Domstolsverket
Åklagarmyndigheten
Kriminalvården
Ekobrottsmyndigheten
Brottsförebyggande rådet
Statskontoret
Statens pensionsverk
Migrationsverket
Krisberedskapsmyndigheten
Kustbevakningen
Tullverket
Ekonomistyrningsverket
Riksrevisionen
Arbetsgivarverket
Vägverket
Luftfartsverket
Arbetsstagarorganisationerna

* Kopia lämnas genom elektronisk överföring (e-post som en pdf-fil) och i ett pappersexemplar enligt Ekonomistyrningsverkets föreskrifter och allmänna råd till förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag.

Innehållsförteckning

Innehållsförteckning	3
1. Hemställan	4
2. Inledning	5
3. Pågående utvecklingsarbete inom Polisen.....	7
3.1 20 000 poliser 2010	7
3.2 Ökad synlighet genom ökad resurstid i yttre tjänst	7
3.3 Samverkan med kommuner.....	8
3.4 Införandet av nya arbetsmetoder och verktyg	8
3.5 Polisens verksamhetsstyrning	8
3.6 Nationell enhetlighet och utveckling av kärnverksamheten.....	9
3.7 Nationella strategier för gemensam verksamhet	11
3.7.1 Kommunikationsstrategi och ledningskommunikation	11
3.7.2 Kompetensförsörjning	11
3.7.3 Chefs- och ledarskapsfrågor	12
3.7.4 Värdegrundsarbetet.....	13
3.8 Stödverksamhet	13
3.8.1 Polisens IT-baserade verksamhetsstöd	13
3.8.2 Rättsväsendets informationsförsörjning	14
3.8.3 RAKEL.....	14
3.8.4 Polisens kontaktcenter	14
3.8.5 Översyn av Polisens lokalkostnader	15
3.8.6 Förbättrad tillgänglighet och service	15
4. Förändringar som påverkar medelsbehoven.....	16
4.1 Brottsutvecklingen och andra omvärldsförändringar	16
4.2 Antalet poliser efter 2010 och behovet av utbildning	18
4.3 Behovet av breddad kompetens och stödkompetens.....	20
4.4 Pris- och löneomräkning	21
4.5 Avtalsfrågor.....	21
4.6 EU-ordförandeskapet 2009	22
4.7 Ny lag om behandling av personuppgifter i Polisens brottsbekämpande verksamhet	23
4.8 Yrkestrafiklagstiftningen.....	23
4.9 Utlänningslagstiftningen	24
4.10 Polisens IT-baserade verksamhetsstöd.....	24
4.11 RAKEL.....	26
5. Polisens ekonomi.....	27
5.1 Ekonomi i balans.....	27
5.2 Anslagsanvändningen.....	27
5.3 Användning av resursförstärkningar m.m.	29
5.4 Lånefinansieringen	29
5.5 Avgifter och andra ersättningar.....	29
Bilagor	30

1. Hemställan

Rikspolisstyrelsen hemställer att regeringen

- föreslår riksdagen att fastställa anslag 4:1 Polisorganisationen, anslagspost 1, för 2009 till 17 637 miljoner kronor, för 2010 till 18 372 miljoner kronor och för 2011 till 19 739 miljoner kronor i enlighet med vad som anförs i detta budgetunderlag,
- föreslår riksdagen att fastställa att medel som täcker Polisens kostnader för utlandsverksamhet anvisas under:
 - politikområde 5 Internationell samverkan, 5:2 Freds- och säkerhetsfrämjande verksamhet, anslagspost 2 och
 - politikområde 7 Internationellt bistånd, 8:1 Bistandsverksamhet, anslagspost 12,
- fastställer en låneram som uppgår till 2 700 miljoner kronor för varje år i perioden 2009-2011,
- fastställer att anslagskrediten för varje år i perioden 2009-2011, under förutsättning att yrkade medel tillställs Polisen, får uppgå till 3 procent samt
- fastställer att krediten på räntekontot för varje år i perioden 2009-2011, under förutsättning att yrkade medel tillställs Polisen, får uppgå till den nivå som normalt gäller för statliga myndigheter (i dag ca 10 procent).

2. Inledning

Polisen har ett gott utgångsläge inför kommande år. Polisen har för närvarande en ekonomi i balans. Organisationen kommer att tillföras ett stort antal poliser fram till halvårskiftet 2010 då regeringens mål om 20 000 poliser bedöms vara genomfört.

Samtidigt finns flera omvärdsfaktorer som påverkar Polisens förutsättningar att nå målen för verksamheten. Oroande utvecklingstendenser är bl.a. en fortsatt ökad våldsbrottslighet, en förhållandevis hög alkoholkonsumtion och en ökning av antalet ungdomar i brottsaktiv ålder. Polisen bedömer vidare att nyrekryteringen till grov organiserad brottslighet riskerar att öka, liksom hot mot enskilda samhällsföreträdare och bevispersoner. Teknikutvecklingen skapar nya möjligheter för kriminella att agera, exempelvis över Internet.

All verksamhet inom Polisen ska bedrivas effektivt. En effektiv resurshandtering syftar primärt till att frigöra resurser till kärnverksamheten så att Polisens resultat kan förbättras. Inom Polisen pågår ett omfattande arbete med att utveckla verksamheten för att nå statsmakternas mål. Rikspolisstyrelsen ser trots detta effektiviseringsarbete behov att tillföra verksamheten ytterligare resurser, framför allt mot slutet av den period som budgetunderlaget omfattar.

Rikspolisstyrelsen har i polismyndigheternas planeringsförutsättningar för 2008-2010 satt upp som mål att minst hälften av resurstiden ska äga rum i yttre tjänst år 2010. Rikspolisstyrelsen har även tagit fram en nationell åtgärdsplan för en bättre samverkan mellan Polisen och landets kommuner. Genom en mer synlig och samverkande polis kan såväl det brottsförebyggande som det brottsutredande arbetet utvecklas. Samtidigt fortsätter arbetet med att införa och vidareutveckla Polisens underrättelsemodell och Polisens nationella utredningskoncept. Verktöget för planlagd operativ polisverksamhet utvecklas så att antalet kvalitetssäkrade arbetsmetoder kontinuerligt ökas.

Den fortsatta utvecklingen av Polisens verksamhetsstyrning kommer att ha fokus på att förenkla, förbättra och förtydliga metoderna och stöden. Den finansiella styrningen ska integreras med den övriga verksamhetsstyrningen.

För att skapa nationell enhetlighet och effektivisera Polisens arbete fortsätter arbetet med att ta fram nationella strategier för såväl kärnverksamhet som för gemensam verksamhet. Samtidigt bygger framgångsrik polisverksamhet alltid på lokal förankring och att lokala förhållanden utgör grunden för de åtgärder som vidtas av Polisen självständigt eller i samverkan med andra.

Polisen arbetar aktivt för att bredda sitt rekryteringsunderlag och skapa större utrymme för mångfald och jämställdhet. Rikspolisstyrelsen ser behov av att Polisen genom både nyrekrytering och vidareutbildning breddar sin kompetens. Polisen behöver också öka sin tillgänglighet och effektivitet när det gäller service och handläggning av ärenden.

I avvaktan på vad som beslutas med anledning av den pågående statliga utredningen om den polisiära grundutbildningen görs endast begränsade justeringar i grundutbildningen. Rikspolisstyrelsen bedömer att det ökande antalet poliser kommer att ge stora effekter vad gäller behoven av vidareutbildning inom Polisen. En kartläggning av det nuvarande vidareutbildningssystemet har påbörjats för att senare skapa ett system som stödjer kompetensförsörjningen och är flexibelt och transparent.

Det nya gemensamma arbetstidsavtalet för Polisen innebär ett betydande tillskott av personalresurser genom att den genomsnittliga arbetstiden för anställda inom Polisen ökar. Rikspolisstyrelsen bedömer att den samlade arbetade tiden i timmar ökar med motsvarande 500 helårsarbetskrafter till följd av avtalet. Bl.a. mot den bakgrunden bedömer Rikspolisstyrelsen att 20 000 poliser är en tillräckligt stor polisstyrka även åren närmast efter 2010. Grundutbildningen kommer att dimensioneras efter detta behov. Polismyndigheterna kraftsamlar för att på ett bra sätt få in de nyutbildade poliserna i verksamheten. Vissa tillskott krävs för att klara bl.a. behovet av utökade lokaler och handledning.

Då systemet med pris- och löneomräkning förutsätter att effektiviseringar löpande genomförs behöver Polisen – mot bakgrund av målet att öka antalet poliser till 20 000 – kompenseras anslagsmässigt för mellanskillnaden mellan faktiska utgiftsökningar och den preliminära pris- och löneomräkningen som framgår av budgetpropositionen för 2008.

Polisen förbereder sig inför EU-ordförandeskapet andra halvåret 2009. Rikspolisstyrelsen bedömer att Polisen kommer att ha betydande merkostnader för upprätthållande av allmän ordning och säkerhet.

Rikspolisstyrelsen kommer de närmaste åren att prioritera arbetet med att utveckla de IT-baserade verksamhetsstöden. Kostnaderna för detta utvecklingsarbete kommer att vara betydande. Om inte tillskott till utvecklingsarbetet görs riskerar detta att tränga undan annat angeläget utvecklingsarbete. Rikspolisstyrelsen redovisar i underlaget också sin bedömning av vilka kostnader som är förenade med ny lagstiftning på vissa områden.

Sammantaget bedöms Polisens verksamhet kunna genomföras inom befintliga medelsramar de två närmaste åren. Ett behov av resurstillskott uppstår från och med 2010. Polisen har behov av betydande resurstillskott i slutet av budgetperioden, bl.a. för att kunna bibehålla 20 000 poliser och utveckla verksamhetsresultatet.

De satsningar som görs för att utveckla Polisen kommer att påverka andra myndigheter i rättskedjan, exempelvis genom ett ökat antal ärenden. Regeringen bör därför beakta denna påverkan inom hela rättskedjan.

3. Pågående utvecklingsarbete inom Polisen

Rikspolisstyrelsen ska enligt sin instruktion verka för planmässighet, samordning och rationalisering. Rikspolisstyrelsen utvecklar och preciserar mål och riktlinjer som riksdagen och regeringen har lagt fast och förmedlar detta till polisorganisationen. Inom Rikspolisstyrelsen pågår ett omfattande arbete med att utveckla verksamheten för att nå statsmakternas mål för Polisen. I detta avsnitt redovisas delar av den verksamhetsutveckling som pågår.

3.1 20 000 poliser 2010

Regeringen har satt som mål att antalet poliser ska öka till 20 000 till halvårsskiftet år 2010. Rikspolisstyrelsen bedömer att målet kommer att uppnås.

För att nå målet har antalet studenter vid grundutbildningen markant ökat. Under hösten 2007 har 830 studenter påbörjat sina studier vid Polishögskolan i Sörentorp samt vid Umeå och Växjö universitet. Under år 2008 planeras för ytterligare 1 660 studenter.

Rikspolisstyrelsen har beslutat om en preliminär fördelning av aspiranter för perioden och polismyndigheterna har tillförts resurser för detta. Mottagandet av aspiranter under perioden 2008-2010 kommer att innebära en stor utmaning för polismyndigheterna bl.a. då perioden sammanfaller med stora pensionsavgångar inom Polisen. Behovet av aspiranthandledare, instruktörsresurser och materielresurser kommer att öka.

3.2 Ökad synlighet genom ökad resurstid i yttre tjänst

Ett framgångsrikt brottsförebyggande arbete kräver att Polisen är synlig och aktiv i samhället och att det brottsförebyggande arbetet har lokal förankring.

För att öka den polisiära synligheten har Rikspolisstyrelsen satt upp som mål att minst hälften av poliserna ska arbeta i yttre tjänst år 2010. Med detta förstås att minst 50 procent av antalet resurstimmar ska äga rum i yttre tjänst.

För att stödja polismyndigheternas arbete med att öka resurstiden i yttre tjänst har en arbetsgrupp inrättats inom Rikspolisstyrelsen. Arbetet bedrivs i nära samarbete med polismyndigheterna. Arbetsgruppen ska senast den 15 maj 2008 lämna förslag till åtgärder för hur den polisiära närvaron och synligheten kan öka, samtidigt som högt ställda krav på kvalitet och effektivitet i verksamheten kan nås.

Som underlag för detta arbete genomförs en kartläggning av hur resurserna för polisverksamhet har fördelats inom fyra polismyndigheter. Uppdraget ska redovisas senast den 30 april 2008.

3.3 Samverkan med kommuner

En framgångsrik polisverksamhet måste vara lokalt förankrad över hela landet.

Inom Rikspolisstyrelsen har under 2007 tagits fram en nationell åtgärdsplan för en bättre samverkan mellan Polisen och landets kommuner. Åtgärdsplanen innehåller riktlinjer för sådan samverkan. Samverkansmodellen bygger på underrättelseinhämtning, skapandet av en gemensam lägesbild, strategiska överenskommelser, operativt brottsförebyggande arbete och uppföljning. Förslagen inarbetas i det utvecklingsarbete avseende Polisens brottsförebyggande förmåga som kommer att bedrivas i samverkan med polismyndigheterna.

3.4 Införandet av nya arbetsmetoder och verktyg

För att öka kvaliteten och enhetligheten i Polisens verksamhet pågår inom Polisen införandet av nya arbetsmetoder och verktyg.

Polisens underrättelsemodell (PUM) syftar till att förbättra ledning och styrning av polisverksamheten och skapar bättre förutsättningar för en effektiv och framgångsrik planlagd verksamhet.

PUM ska enligt plan vara införd i polismyndigheterna vid utgången av 2007. Polismyndigheterna har i enlighet med PUM-konceptet inrättat operativa och strategiska ledningsgrupper och gör beställningar till kriminalunderrättelsetjänsten varefter planlagd verksamhet bedrivs. För att höja kvaliteten i arbetet ska fortsatt utveckling av PUM-konceptet genomföras.

Verktyg för planlagd operativ polisverksamhet (VPOP) är ett verktyg för att dokumentera det planlagda arbetet enligt PUM i syfte att stödja ett kvalitets-säkrat brottsförebyggande arbete. Information från VPOP kan användas som planeringsunderlag vid samtliga polismyndigheter. VPOP kommer att utvecklas och anpassas som stöd för annan verksamhet så att antalet kvalitets-säkrade arbetsmetoder kontinuerligt utökas.

Polisens nationella utredningskoncept (PNU) bidrar till tydligare styrning av Polisens utredande verksamhet. PNU infördes på polismyndigheterna med början 2005. Rikspolisstyrelsen bedömer att metoderna i allt väsentligt var införda under första halvåret 2007, men det förekommer myndighetsvisa variationer i hur man tillämpar PNU. Rikspolisstyrelsen fortsätter att följa upp och utvärdera hur arbetet med PNU fortskrider på myndigheterna. Ett exempel är brottsofferproblematiken som behöver stärkas ytterligare i PNU-arbetet.

3.5 Polisens verksamhetsstyrning

Rikspolisstyrelsens nya organisation har bidragit till att tydliggöra roller och underlätta arbetet med att styra Polisens verksamhet.

Från och med 2007 omfattas all verksamhet inom Polisen av Polisens modell för verksamhetsstyrning i vilken Polisens resultatrapporter (PRR) ingår. PRR utgör strukturen för uppföljning av verksamheten.

Arbetet med att utveckla Polisens verksamhetsstyrning har under 2007 bl.a. resulterat i en metodhandbok för Polisens verksamhetsstyrning på såväl nationell som lokal nivå.

Den fortsatta utvecklingen av Polisens verksamhetsstyrning kommer att ha fokus på att förenkla, förbättra och förtydliga metoderna och stöden och att den finansiella styrningen integreras.

3.6 Nationell enhetlighet och utveckling av kärnverksamheten

I syfte att effektivisera Polisens arbete och skapa en mer enhetlig verksamhet pågår genom Rikspolisstyrelsen ett kontinuerligt utvecklingsarbete. En större nationell enhetlighet avser de arbetssätt eller övergripande processer Polisen ska använda sig av för att bedriva en framgångsrik verksamhet. Syftet är att Polisen ska använda framgångsrika arbetssätt och arbetsmetoder för att säkerställa att polisverksamheten bedrivs på ett sätt som motsvarar högt ställda krav på effektivitet och rättsäkerhet, oavsett var i Sverige verksamheten bedrivs. Framgångsrik polisverksamhet bygger samtidigt på lokal förankring och att lokala förhållanden utgör grunden för de åtgärder som vidtas av Polisen självständigt eller i samverkan med andra.

Rikspolisstyrelsen fortsätter arbetet med att identifiera vilka områden som ytterligare behöver utvecklas för att optimera Polisens förmåga att nå verksamhetens mål. Utvecklingsarbetet sker i nära samarbete med polismyndigheterna och andra samhällsaktörer inom de olika verksamhetsområdena. Därmed kan kompetens och kunskap om lokala förhållanden tillvaratas och införandet underlättas.

En del i arbetet med att skapa en mer enhetlig och effektiv verksamhet är att ta fram strategier gällande kärnverksamheten. Strategierna är nationella och gemensamma för samtliga polismyndigheter. En nationell strategi ska utgå från de uppsatta målen och beskriva de övergripande tillvägagångssätten för hur verksamheten ska prioriteras och styras för att uppnå målen.

Rikspolisstyrelsen beslutade och införde under 2006 Polisens trafiksäkerhetsstrategi. Strategin syftar till att utveckla och stärka trafiksäkerhetsarbetet och innehåller viktiga utgångspunkter såsom att alla poliser i yttre tjänst ska jobba planlagt och underrättelsebaserat med trafiksäkerhet. Trafiksäkerhetsarbetet ska vara en del av den övriga brottsbekämpningen och ske på ett nationellt enhetligt sätt.

Samma år beslutades en strategi mot grov organiserad och systemhotande brottslighet. Strategin innebär att insatser på bred front, i samverkan med berörda myndigheter, ska genomföras och inriktas mot särskilt utpekade personer och organisationer och att nyrekrytering bland ungdomar till krimi-

nella nätverk och organisationer ska försvåras. Samverkan mellan Polisen och övriga myndigheter i Sverige och utlandet ska utvecklas och förbättras.

Rikspolisstyrelsen ser behov av att fortsätta att utveckla Polisens förmåga att bekämpa grov organiserad brottslighet. En del i detta utvecklingsarbete är att stärka och samordna kriminalunderrättelseverksamheten i syfte att såväl Rikskriminalpolisen som polismyndigheterna kan skapa sig en tydligare bild av den grova organiserade brottsligheten och arbeta än mer effektivt. Ytterligare en del är att utveckla Polisens personsäkerhetsarbete för att skapa bättre förutsättningar för att bevispersoner såsom vittnen och målsäganden i än större utsträckning ska förmå medverka i rättsprocessen.

Polisens krisberedskapsstrategi, som beslutades hösten 2007, syftar till att Polisen ska ha en väl avvägd förmåga att hantera särskilda händelser som med stor sannolikhet kan utvecklas till en kris samt kriser som kan inträffa och få stora konsekvenser.

En strategi för den internationella verksamheten beslutades våren 2007. En handlingsplan för genomförandet av strategin och hur den ska integreras i kärnverksamheten har utarbetats.

Strategin för användningen av kriminalteknik beslutades också under våren 2007. Syftet är att skapa en tydligare ledning och styrning samt ett enhetligt nationellt arbetssätt för den kriminaltekniska verksamheten.

Strategin för Polisens service, som beslutades hösten 2007, syftar till att Polisen ska ha en kundfokuserad helhetssyn i serviceärenden. Strategin pekar på behovet av tillgänglighet, gott bemötande och effektivitet i utförandet i serviceverksamheten.

Arbetet med att utveckla Polisens brottsförebyggande förmåga pågår. Målsättningen är att Polisen senast vid utgången av 2010 ska bedriva ett kvalitetssäkrat brottsförebyggande arbete. Detta innebär en vidareutveckling av Polisens förmåga att identifiera och analysera orsaker till brott och ordningsstörningar, att åtgärda dessa orsaker, att återkoppla kunskap samt att samverka.

I syfte att ytterligare förbättra Polisens arbete med att förebygga, upptäcka och klara upp brott i nära relation samt hedersrelaterad brottslighet pågår ett utvecklingsarbete. Målsättningen är bl.a. att arbetet mot brottskategorierna ska vara nationellt enhetlig, att kvaliteten på utredningarna ska förbättras och att lagföringen därmed ska öka.

Utvecklingsarbetet beträffande arbetet för att bekämpa miljöbrott syftar till att öka effektiviteten, höja rättsäkerheten samt göra miljöbrottsbekämpningen mer enhetlig i ett nationellt perspektiv.

Polisen ska även utveckla en nationellt enhetlig förmåga att hjälpa och stödja brottsoffer och brottsofferperspektivet ska därmed bli tydligt och stärkas i Polisens arbete. Arbetet kommer att fokusera på att utveckla Polisens förmå-

ga att samverka med andra aktörer, att göra enhetliga och kvalitetssäkrade hot- och riskbedömningar för att förebygga upprepad utsatthet och att informera och stödja brottsoffer i syfte att stärka dem i rättsprocessen. Riktade brottsofferundersökningar kommer att genomföras och följas upp.

I samverkan med Brottsförebyggande rådet (BRÅ) leder Rikspolisstyrelsen regeringsuppdraget att motverka våld i offentlig miljö. En del i arbetet är att identifiera och prova framgångsrika eller lovande arbetsmetoder för att minska våld i offentlig miljö.

Rikspolisstyrelsen genomför även, i samverkan med polismyndigheterna, en nationell satsning mot våld. Syftet är att genom en nationell kraftsamling bryta den uppåtgående trenden för misshandel utomhus. Efter att arbetssättet med nationell satsning utvärderats kan fler liknande satsningar komma att genomföras.

Med anledning av de många beroenden som finns mellan strategierna görs för närvarande en översyn i syfte att samordna arbetet med strategierna.

3.7 Nationella strategier för gemensam verksamhet

De nationella strategierna för kärnverksamheten kompletteras med nationella strategier inom den gemensamma verksamheten.

3.7.1 *Kommunikationsstrategi och ledningskommunikation*

Inom Rikspolisstyrelsen har under 2007 utarbetats en övergripande kommunikationsstrategi för Polisen. Arbetet pågår med att ta fram riktlinjer för olika delområden inom information och kommunikation. Syftet är att skapa tydlighet och samordning i Polisens kommunikationsinsatser.

Arbete pågår även med att ta fram en strategi för hur Polisen ska tillämpa och utveckla ledningskommunikation.

3.7.2 *Kompetensförsörjning*

Polisens kompetensförsörjning syftar till att säkerställa att det finns tillgång till rätt kompetens för att nå verksamhetens mål och tillgodose dess behov på både kort och lång sikt. Till detta hör även att Polisen ska utvecklas mot en mer jämställd arbetsplats med ökad mångfald och god arbetsmiljö. Kompetensförsörjning omfattar all verksamhet inom Polisen rörande rekrytering, förvaltning/utveckling, omorientering och avveckling av kompetens.

Under 2007 har en struktur för en kompetensförsörjningsstrategi tagits fram. Strategin kommer utvecklas under 2008 och kompletteras med policys inom kompetensförsörjningsområdet för att skapa en nationellt gemensam inriktning och kvalitetssäkring.

Polisen arbetar aktivt för att bredda sitt rekryteringsunderlag och skapa större utrymme för ökad mångfald och jämställdhet. Under 2007 har en särskild

satsning genomförts för att attrahera fler sökande till Polisens högre chefsbefattningar.

Arbetet med att ta fram verksamhetsstyrda och nationellt gemensamma metoder inom kompetensförsörjningsområdet pågår för bl.a. rekrytering och utvecklingssamtal. Syftet är att skapa enhetlighet och tydlighet, men även att möjliggöra samordningsvinster och intern rörlighet.

Antagningsprocessen till polisutbildningen har setts över i syfte att om möjligt förkorta antagningsprocessen samt öka mångfalden och jämställdheten bland dem som antas till polisutbildningen. Ett nytt prov i analysförmåga och språklig behandling utarbetas för att ersätta det gamla språkprovet.

Det pågår en statlig utredning om den polisiära grundutbildningen. I avvaktan på vad som beslutas med anledning av denna gör Rikspolisstyrelsen tillsammans med utbildningsanordnarna endast begränsade justeringar i grundutbildningen. Arbete pågår med att ta fram en nationell kursplan för grundutbildningens femte termin. Ett generellt system för uppföljning och kvalitetssäkring av grund- och vidareutbildningen är under utarbetande.

Kartläggning av det nuvarande vidareutbildningssystemet har påbörjats för att senare skapa ett system som stödjer kompetensförsörjningen och är flexibelt och transparent.

Polisen arbetar aktivt för att vara en attraktiv arbetsplats med arbetsformer som passar alla anställda. Under 2007 har en ny mångfaldspolicy och handlingsplan för mångfalds- och likabehandling för hela Polisen beslutats. Dessa ska implementeras under 2008 på myndigheterna och följas upp av Rikspolisstyrelsen. Syftet är att få ett enhetligt arbetssätt med hög kvalitet i mångfalds- och jämställdhetsarbetet. En särskild satsning sker också för att öka tillgängligheten i Polisen främst för personer med funktionshinder.

Polisen agerar i miljöer som ofta präglas av våld och hot. En bra arbetsmiljö förutsätter att hela polisorganisationen har samma förutsättningar att skapa arbetsmiljöer som präglas av säkerhet och hälsa. Rikspolisstyrelsen arbetar därför aktivt för att skapa en ökad enhetlighet avseende det systematiska arbetsmiljöarbetet inom Polisen. Exempel på arbetsmiljöaktiviteter som genomförs med detta syfte är framtagande av en polisgemensam arbetsmiljöpolicy samt rutiner som klargör rollfördelningen mellan myndigheterna och Rikspolisstyrelsen avseende det systematiska arbetsmiljöarbetet. Dessa insatser ska kompletteras med en ökad samordning av den arbetsmiljökompetens som finns inom Polisen. Arbetet med att sänka kvinnors sjukfrånvaro kommer att fortsätta.

3.7.3 Chefs- och ledarskapsfrågor

Polisens satsning på ett utvecklat ledarskap fortsätter. Under 2007 startade Polisens tre chefsutvecklingsprogram riktade mot vardera ledarskapsnivåerna direkt, indirekt samt strategiskt ledarskap. Totalt började 370 chefer utbildning riktad mot den egna ledarskapsnivån. Satsningen är långsiktig och

kommer att fortsätta. Under 2008 kommer sammanlagt ungefär 750 chefer att delta i utbildningsprogrammen.

Därutöver är prioriterade områden inom chefsförsörjning att attrahera fler kompetenta sökande till chefsbefattningar, en transparent rekryteringsprocess, tydligt uppdrag samt förväntningar och krav på chefsfunktionerna. En transparent process för chefers karriärväxling kommer också att tas fram.

Under 2007 genomfördes en förstudie i syfte att undersöka behov och begränsningar av en för Polisen gemensam chefstruktur. Arbetet med att realisera resultaten av denna kommer att pågå under perioden. Däri ingår att på nationell basis ensa funktionstitlar med avseende på arbetsinnehåll, göra kompetensanalyser samt formulera kompetenskrav och kompetensprofiler.

Polisens nationella chefsutbildningar för nivåerna direkt, indirekt och strategiskt ledarskap kommer att fortsätta. Rekryteringsprocessen kommer att implementeras liksom processen för omorientering och avveckling av chefsuppdrag.

Utöver detta genomförs en förstudie som avslutas under början av februari 2008 i syfte att forma en nationellt enhetlig utbildning i ledning av operativa insatser. Genom att en nationellt enhetlig utbildning tas fram skapas förutsättningar för att ledning av operativa insatser sker på ett nationellt likartat sätt.

3.7.4 Värdegrundsarbetet

Polisen ska under 2008 arbeta fram en nationellt gemensam värdegrund. Värdegrunden ska vara ett stöd för verksamheten och bidra till att vi når de mål som ställts upp utifrån det uppdrag Polisen har.

Värdegrunden ska bestå av de värderingar som är grundläggande och centrala för organisationen med utgångspunkt i vårt uppdrag.

Värdegrunden ska arbetas in i samtliga strukturer och vara ett stöd för chefer att leda arbetet och fördela resurser. De grundläggande och centrala värderingarna ska också ge stöd och vägledning för alla medarbetare i hur vi utför vårt uppdrag. Detta innebär att värdegrunden ska få effekter på organisations-, grupp- och individnivå.

3.8 Stödverksamhet

Jämte arbetet med nationella strategier för kärnverksamheten och gemensam verksamhet bedrivs inom Rikspolisstyrelsen ett omfattande arbete med att effektivisera och rationalisera stödverksamheterna inom Polisen.

3.8.1 Polisens IT-baserade verksamhetsstöd

För att bedriva en rationell och effektiv polisverksamhet krävs ett väl fungerande IT-baserat verksamhetsstöd vilket även ska fungera mobilt. Informa-

tion ska bara behöva registreras en gång, lagras på ett ställe och återanvändas istället för att som idag registreras och lagras i varje enskild applikation.

För att uppnå detta bedrivs ett omfattande utvecklingsarbete inom Polisen för att förbättra informationshanteringen. Det innebär att äldre system och register måste avvecklas eller anpassas och informationen ska göras tillgänglig på ett enklare och mer strukturerat sätt.

3.8.2 Rättsväsendets informationsförsörjning

Gemensamt med övriga myndigheter inom rättsväsendet bedrivs ett arbete för att underlätta informationsutbytet genom hela brottmålsprocessen.

Arbetet med rättsväsendets informationsförsörjning (RIF) bedrivs i nära samverkan med övriga myndigheter i rättskedjan. Ett RIF-sekretariat har etablerats på Rikspolisstyrelsen. Sekretariatet, som leds av en kanslichef som är direkt underställd rikspolischefen, ska samordna RIF-frågorna. Sekretariatet är bemannat med verksamhetsrepresentanter från de elva RIF-myndigheterna.

Under 2008 ska en gemensam handlingsplan för RIF tas fram. Gemensamma informationsmodeller ska skapas vilket innefattar regler och rutiner för hantering av informationsflödet. Slutligen ska projektet ta fram gemensamma verksamhetskrav för de brottsutredande myndigheterna i syfte att utveckla ett verksamhetsstöd för avrapportering och utredning.

3.8.3 RAKEL

Dagens radiosystem uppfyller inte Polisens krav på användarvänlighet, funktioner, prestanda och säkerhet. Radiotrafiken kan lätt avlyssnas och Polisen har tvingats hitta andra sätt att kommunicera för att undvika att brottslingar får tillgång till informationen. Vid flera stora händelser har polisradion fungerat dåligt, bl.a. på grund av att radiokommunikationen allt för enkelt kunnat störas.

Rikspolisstyrelsen arbetar med införandet av nya radiosystemet RAKEL inom hela Polisen genom projektet PIR, Polisens införande av RAKEL. I polismyndigheterna skapas lokala införandeprojekt i anslutning till etapperna. RAKEL ska vara fullt ut införd senast vid utgången av 2010.

3.8.4 Polisens kontaktcenter

Polisens kontaktcenterverksamhet har varit i drift under tre år och är en del av det arbete som bedrivs för att kontinuerligt öka allmänhetens möjligheter att kontakta Polisen. Verksamheten behöver emellertid utvecklas ytterligare för att Polisen ska kunna tillhandahålla en service motsvarande allmänhetens krav.

Exempelvis bedriver Rikspolisstyrelsen ett omställningsarbete för att koncentrera Polisens kontaktcenterverksamhet till färre myndigheter och orter.

Syftet är att bättre leva upp till kravet på hög tillgänglighet, professionellt bemötande och effektivt utförande, vilket även gäller Polisens övriga verksamhet.

3.8.5 *Översyn av Polisens lokalkostnader*

För att möjliggöra en planerad, långsiktig lokalförsörjning inom Polisen kommer en prioritering mellan olika större byggnadsprojekt att ske, med bl.a. de lokala myndigheternas lokalförsörjningsplaner som grund.

En sammanställning av och prioritering mellan planerade byggprojekt i riket skapar förutsättningar för en förbättrad användning av Polisens resurser ur ett verksamhetsstrategiskt perspektiv. Säkrare kostnadsunderlag kan tas fram redan i planeringsstadiet av större byggnadsprojekt, vilket minskar riskerna för oväntade kostnadsökningar som ytterst kan komma att belasta kärnverksamheten såväl verksamhetsmässigt som medelsmässigt.

3.8.6 *Förbättrad tillgänglighet och service*

Rikspolisstyrelsen arbetar aktivt med att förbättra tillgängligheten och servicen för medborgarna och att samtidigt minska kostnaderna i verksamheten. Som ett led i det arbetet ska det bli möjligt att initiera fler ärenden till Polisen via Internet. Tjänster som ska utvecklas är initiering, betalning och signering. Detta avser ärendetyperna tillståndsansökningar och registerutdrag.

Det ska även bli möjligt att bifoga bild och dokument till polisanmälan via Internet. Detta gör det möjligt att anmäla nya brottstyper, såsom skadegörelse och bedrägeri.

4. Förändringar som påverkar medelsbehoven

Rikspolisstyrelsen har i bl.a. Polisens budgetunderlag för åren 2008-2010 redovisat sina medelsbehov för denna period. I detta avsnitt lyfter Rikspolisstyrelsen fram sådana omvärldsförändringar och nya inriktningsbeslut som på olika sätt påverkar Rikspolisstyrelsens tidigare bedömning av medelsbehoven. Rikspolisstyrelsen redogör i detta avsnitt bl.a. för sin bedömning av personalbehoven från 2011.

4.1 Brottsutvecklingen och andra omvärldsförändringar

Generellt sett finns vissa omvärldsfaktorer som mer än andra är bestämmande för hur Polisen organiserar och bedriver sin brottsförebyggande och brottsutredande verksamhet. Till dessa faktorer hör brottslighetens bakomliggande orsaker samt dess omfattning, karaktär och förväntade utveckling.

Trots ett ökat antal poliser och trots att ett intensivt utvecklingsarbete inletts inom Polisen fortsätter den anmälda brottsligheten inom flera olika kategorier av brott att öka, främst brott mot person. Polisen har i planeringsförutsättningar för 2008-2010 ställt upp som mål att denna utveckling ska vändas de närmaste åren. Rikspolisstyrelsen bedömer, bl.a. med anledning av det utvecklingsarbete som bedrivs, det fortfarande som sannolikt att verksamhetsmålet att minska brottsligheten kommer att kunna nås. Polisen arbetar även aktivt med att nå verksamhetsmålet om ökad trygghet genom att vidta åtgärder för att öka Polisens synlighet i samhället. Trygghet är dock en subjektiv känsla vilket kan leda till att den upplevda tryggheten inte ökar på ett sätt som motsvarar av Polisen vidtagna åtgärder.

Flera omvärldsfaktorer riskerar att försvåra Polisens möjligheter att nå målen för verksamheten. Rikspolisstyrelsen anser att följande omvärldsfaktorer är av särskild betydelse:

- en fortsatt ökad våldsbrottslighet,
- en förhållandevis hög alkoholkonsumtion,
- en ökning av de brott som regelmässigt begås av ungdomar,
- en vidareutveckling av den grova och organiserade brottsligheten,
- framväxt av systemhotande brottslighet innefattande ett ökat antal hot mot myndighetsföreträdare och bevispersoner, samt
- fler brott som begås över Internet.

Ökningen av våldsbrotten har de senaste åren varit cirka fyra procent per år. Mellan 2005 och 2006 ökade våldsbrotten med sex procent. Sett över perioden sedan mitten av 1980-talet har antalet våldsbrott mer än fördubblats t.o.m. 2005. Detsamma gäller för andelen våldsbrott av samtliga anmälda brott. Utvecklingen är bekymmersam av flera skäl. För Polisens del krävs att det brottsförebyggande och det brottsbeivrande arbetet utvecklas och förstärks för att den negativa utvecklingen ska kunna brytas.

Arbetet för att minska våldsbrottsligheten försvåras av en förväntad ökad konsumtion av alkohol. Många kommuner har beslutat om fler serveringstillstånd för alkohol och längre öppettider. Därutöver tillkommer möjligheterna till införsel av alkohol över landgränserna. Detta sammantaget riskerar att öka belastningen på Polisen på grund av fler ordningsstörningar och våldsbrott. Tendensen är således oroande och kräver fördjupade analyser på lokal, nationell och även internationell nivå.

En central påverkansfaktor i sammanhanget är att antalet ungdomar i åldern 15-20 år har ökat kraftigt. Ungdomar i den ålderskategorin misstänks för betydligt fler brott per antal i befolkningen, än andra ålderskategorier. Ökningen av antalet ungdomar kommer sannolikt att innebära en ökad brottslighet, inte minst när det gäller mängdbrottsligheten. Det är företrädesvis ofta just ungdomar som utför skadegörelsebrott, bilinbrott och andra stöldbrott.

Narkotikabrottslighet utgör ett centralt samhällsproblem med allvarliga konsekvenser både för enskilda individer och för samhället i stort. Samtidigt utgör den en viktig inkomstkälla för den grova organiserade brottsligheten med sitt systemhotande inflytande.

En ökning av antalet ungdomar i brottsaktiv ålder bedöms underlätta nyrekryteringen till den grova organiserade brottsligheten. Detta kommer sannolikt att leda till fler kriminella grupperingar och en förhöjd brottsaktivitet. En ökning av antalet aktörer medför i sin tur en hårdnad konkurrens mellan yrkeskriminella, och därmed en ökad risk för allvarliga konflikter. Det finns också en risk för att nya branscher exploateras i syfte att hitta nya affärsområden.

Tillgång till legala verksamheter för pengatvätt är en faktor av strategiskt värde för aktörer inom den grova organiserade brottsligheten. Kunskapen om brottslighetens karaktär och utbredning i det etablerade samhället måste ständigt utvecklas. Framför allt med fokus på i vilken form och under vilka omständigheter som den kan bedömas utgöra, eller riskera att bli, ett systemhot. Den geografiska utbredningen av denna typ av brottslighet, både inom landet och internationellt, ställer stora krav på Polisens förmåga att fastställa problembilder och tidigt uppfatta förändringar. Detta ska vara styrande för Polisens arbete på området och utvecklingen måste fortlöpande noga följas upp och analyseras.

Det ökande antalet hot mot enskilda samhällsföreträdare och bevispersoner är en utveckling som oroar. Syftet med hoten är att försöka påverka rättsprocessen. En sådan utveckling skadar allmänhetens förtroende för rättskedjan vilket i förlängningen får negativa konsekvenser för rättsstaten.

Internet, men också annan teknik, har skapat nya möjligheter för kriminella att agera. Traditionell brottslighet kan numera utföras på en mängd nya sätt. Omfattande ekonomisk brottslighet, bedrägerier, barnpornografibrott samt handel med sexuella tjänster, narkotika, alkohol och stöldgods är exempel på kriminalitet som kommit att underlättas genom tillkomsten av Internet. Andra exempel på brottslighet som är teknikburen är ofredanden och olaga

hot, som med lätthet kan utföras via SMS-meddelanden och e-post. Den enkelhet med vilken brotten utförs tillsammans med de goda möjligheterna till anonymitet är omständigheter som riskerar att medföra en ökning av svårutredd IT-relaterad brottslighet. För att Polisen ska kunna möta en sådan negativ utveckling på ett effektivt sätt, måste det inom organisationen finnas tillräckligt med anställda som har spetskompetens på området.

Också faktorer utanför Sverige påverkar i betydande grad Polisens verksamhet. Under senare år har det skett en maktförskjutning från medlemsstaterna till Europeiska kommissionen. Lissabonfördragets ändrade lagstiftningsförfarande och allt fler bindande rättsakter inom Polisens verksamhetsområde kommer att i ökande omfattning gripa direkt in i Polisens kärnverksamhet. Denna utveckling kommer att skapa bättre förutsättningar för ett effektivt gränsöverskridande polissamarbete, men kommer också att ställa krav på utveckling och anpassning av teknik och arbetsmetoder. Inom områden som trafiksäkerhet och civil krishantering har EU:s påverkan på senare tid blivit påtaglig och den utvecklingen kommer att fortsätta. Det är dock framförallt inom utveckling av IT-tjänster och annan teknik till stöd för ett effektivt informationsutbyte och den yttre gränskontrollen som påverkan på Polisen kommer att vara mest påtaglig och kräva åtgärder under kommande år.

Sammantaget ska Polisen agera i ett samhälle som präglas av starka förändringsprocesser och trender. För att Polisen ska kunna uppfylla sina mål och samtidigt kunna hantera nya problembilder måste kompetensen vara både bred och djup. Behovet av ny teknik och nytt tekniskt kunnande samt utökad kunskap inom områden såsom kriminologi, sociologi, beteendevetenskap och liknande är således stort.

De växande krav som möter verksamheten och ytterst vår personal förutsätter också att det systematiska arbetsmiljöarbetet fortsätter att utvecklas. Att i tid upptäcka och förebygga risker i arbetsmiljön och att hantera och åtgärda de problem som uppstår är en förutsättning för att Polisen ska klara sitt uppdrag de kommande åren.

4.2 Antalet poliser efter 2010 och behovet av utbildning

Regeringens mål om 20 000 poliser nås till halvårsskiftet 2010. Budgetåret 2011 blir därmed det första år då 20 000 poliser ska vara anställda under hela året. Polisens resurser för budgetåret 2011 måste därför öka så att de poliser som nu ska anställas i polismyndigheterna inte förutsätter en minskning av personalstyrkan i övrigt.

Rikspolisstyrelsen bedömer för närvarande att 20 000 poliser är en tillräckligt stor polisstyrka för att Polisens ska klara sin verksamhet även åren närmast efter 2010. Under senare år har Polisen på kort tid tillförts ett stort antal poliser. Detta kommer att innebära att Polisen kommer att ha en personalstyrka där en stor andel av poliserna har mycket kort erfarenhet. Rikspolisstyrelsen bedömer att det efter 2010 inte finns behov att ytterligare öka antalet poliser, utan att verksamheten bör inriktas på att på ett bra sätt få in de nyutbildade poliserna i verksamheten.

Det nya gemensamma arbetstidsavtalet för Polisen innebär ett betydande tillskott av personalresurser genom att den genomsnittliga arbetstiden för anställda inom Polisen ökar. Avtalet innebär bl.a. att den genomsnittliga veckoarbetstiden för skiftestjänstgörande förlängs med en timme. I de fall polismyndighet avtalat om arbetstidsförkortning vid bl.a. periodplanering kan dock arbetstidsförlängningen öka ytterligare. Dessutom innebär det nya avtalet att arbetstagare i huvudsak får individuell kompensation för fullgjord arbetstid under helgdag istället för, som nu är fallet, kollektiv helgdagskompensation. Som kompensation för dessa förändringar görs en extra avsättning till det statliga pensionssystemet Kåpan Extra. Rikspolisstyrelsen bedömer att det nya arbetstidsavtalet innebär att den samlade arbetade tiden i timmar ökar med motsvarande över 500 helårsarbetskrafter.

Rikspolisstyrelsen anser att Polisens resurser även långsiktigt bör inriktas på att behålla en personalstyrka om 20 000 poliser. Nyrekryteringen bör därmed hållas på en nivå som något överstiger det förväntade antalet avgångar inom Polisen de kommande åren, vilket är ca 650 poliser årligen.

Med antagande om att polisväsendet efter 2010 bör omfatta 20 000 poliser och att avgångarna ligger relativt konstant bör polisutbildningen utifrån ovanstående resonemang dimensioneras så att ca 700 studenter per år antas och utbildas.

Rikspolisstyrelsen förordar att antalet, 700 studenter per år, ses som ett medelantal som ska läggas ut under hela perioden 2009-2011. Det innebär att Polisen skulle kunna anta fler studenter ett år och färre ett annat år för att ytterligare öka möjligheterna till en god kompetensförsörjning.

Den geografiska spridningen av polisutbildningen är i sig mycket positiv. Även med den minskade omfattningen av polisutbildning som blir resultatet av Rikspolisstyrelsens bedömning finns inte anledning att i närtid göra förändringar avseende antalet platser där utbildningen genomförs.

Samtidigt som behoven av grundutbildning minskar kommer det ökade antalet poliser att ge stora effekter vad gäller behoven av vidareutbildning från år 2011 och framåt. Vidareutbildningen måste ses som en fortgående process som ständigt står under utveckling för att tillgodose verksamhetens nuvarande och kommande behov. Det är ytterst angeläget att Polisen har en god tillgång på vidareutbildning vad gäller mängd, innehåll, kontinuitet och kvalitet. Rikspolisstyrelsen bedömer att behov av både fort- och vidareutbildning kommer att öka kraftigt och att medel för att möta denna ökning måste tillföras.

På grund av den tidigare bristen på chefsutbildning kommer vidare stora volymer av chefer att genomgå chefsutbildningsprogrammen under kommande år. Mot slutet av den period budgetunderlaget avser beräknas volymer dock minska då målgruppen till allt större del kommer att vara nyutträdna chefer.

År 2011 är det första år som Polisen har 20 000 poliser anställda hela året. Ökad utgift för detta beräknas till 80 miljoner kronor 2011.

Våren 2008 kommer en ny lokalförsörjningsplan att presenteras. Det går i nuläget inte att göra en bedömning av det exakta behovet av utökade lokaler till följd av det ökade antalet poliser mot slutet av perioden. I avvaktan på en mer exakt beräkning har en uppskattning gjorts. Ökade utgifter för lokaler har estimerats till 50 miljoner kronor 2010 och sedan ytterligare 50 miljoner kronor 2011.

Riksdagen har tillkännagett att handledning ska vara en obligatorisk del i Polisens verksamhet. Kostnaderna för att införa grupphandledning för prioriterade grupper inom Polisen, ca 8 500 medarbetare, beräknas till ca 20 miljoner kronor fr.o.m. 2009 och ytterligare 5 miljoner kronor från 2010.

4.3 Behovet av breddad kompetens och stödkompetens

För att uppnå de övergripande målen krävs att Polisen har en ändamålsenlig kompetensmix. Bland de polisanställda behövs förutom medarbetare med enbart polisiär utbildning även medarbetare med annan specifik kompetens. Inom samtliga kompetenser krävs också att det finns tillgång till medarbetare med chefs- och ledaregenskaper.

De satsningar som har påbörjats med att få fler medarbetare med chefskompetens och övriga ovan nämnda kompetenser måste fortsätta. Dessa satsningar ska ske såväl genom nyrekryteringar som genom vidareutbildning där dessa olika förmågor är en del av urvalskriterierna. En utveckling av kriterierna bör ske såväl vid antagningen av polisaspiranter som vid övrig rekrytering.

Generellt är det fortfarande få sökande till chefsbefattningar inom Polisen. En fördjupad analys behöver göras under 2008 såväl för att kartlägga orsakerna till att så få vill bli chef men också för att ytterligare specificera vilka kompetenser som behövs.

Stödkompetensen till kärnverksamheten behöver också ökas inom vissa områden. Verksamheten blir effektivare om medarbetare som arbetar som poliser eller specialister inom kärnverksamheten i högre utsträckning än idag kan fokusera på det som är deras egentliga uppdrag.

Rikspolisstyrelsen vill dessutom prioritera insatser för att öka tillgänglighet och effektivitet när det gäller service och handläggning av ärenden. Det måste därför säkerställas att det finns personalresurser så att dessa mål kan infrias.

Ett utökat antal poliser och utökade krav på en ändamålsenlig kompetensmix inom organisationen medför att Polisen på olika sätt måste bredda sin kompetens. Detta bör ske genom såväl vidareutbildning som nyrekrytering. Rikspolisstyrelsen bedömer att det jämte det stora antal poliser som tillförs

verksamheten de kommande åren kommer att behöva tillföras ytterligare personal för att bredda kompetensen.

Sammantaget behöver Polisen tillföras 160 miljoner kronor under 2011 för att möta behovet av breddad kompetens.

4.4 Pris- och löneomräkning

Den pris- och löneomräkning som används inom staten för att räkna upp myndigheternas anslag motsvarar inte de ökade utgifter myndigheterna har. Systemet med pris- och löneomräkning förutsätter att effektiviseringar löpande genomförs. Polisen har som mål att öka antalet poliser till 20 000. All verksamhet inom Polisen ska bedrivas effektivt. Alla möjligheter till att bedriva verksamheten än mer effektivt ska löpande prövas. Syftet är primärt att frigöra resurser till kärnverksamheten så att Polisen kan bedriva en verksamhet som når uppsatta mål. Detta skapar en produktivitetsförbättring som motsvarar det produktivitetsavdrag som regeringen gör vid beräkningen av pris- och löneomräkningen för statliga myndigheter. Effektivitetsarbetet leder däremot inte i första hand till besparing vad gäller förbrukning av anslag.

Polisen behöver mot bakgrund av detta kompenseras anslagsmässigt 2009, 2010 och 2011 för mellanskillnaden mellan faktiska utgiftsökningar och den preliminära pris- och löneomräkning som framgår av budgetpropositionen för 2008 (prop. 2007/08:1). Utgiftsökningar dessa år har bedömts uppgå till 3,5 procent årligen att jämföra med preliminär pris- och löneomräkning uppgående 2,3, 2,6 respektive 2,0 procent. Behovet av anslagsökning uppgår därmed till 210 miljoner kronor i nivåhöjning för 2009, 165 miljoner kronor i nivåhöjning 2010 samt ytterligare nivåhöjning med 270 miljoner kronor 2011.

4.5 Avtalsfrågor

Den tidigare delegerade rätten till polismyndigheterna och Statens kriminaltekniska laboratorium om att sluta kollektivavtal har i samband med centrala RALS-förhandlingar återgått till Rikspolisstyrelsen. Avtalsförhandlingarna inom Polisen för avtalsperioden 2007-2010 har varit inriktade på att få till stånd nya nationella kollektivavtal. Parterna inom Polisen har även haft ett uppdrag att komma fram till en långsiktig lösning av de särskilda pensionsfrågor som aktualiserades i samband med avtalsrörelsen 1998.

Parterna har möjliggjort en lösning av pensionsfrågan genom att komma överens om vissa förändringar avseende allmänna löne- och förmånsvillkor för Polisen. Därmed kan medel frigöras för att finansiera individuella och kollektiva avsättningar till Kåpan Extra, vilket ökar de ekonomiska förutsättningarna till förtida uttag av pension inom befintliga pensionssystem. Parterna har dessutom kommit överens om att avveckla den s.k. polispensionsfonden för att medlen i denna ska kunna användas till individuella avsättningar i Kåpan Extra.

Överenskommelsen om de nya nationella kollektivavtalen omfattar bl.a. ett nytt gemensamt arbetstidsavtal för Polisen. Det är främst genom detta avtal som medel kan frigöras för avsättning till Kåpan Extra. Den genomsnittliga arbetstiden för de som arbetar dagtid ökar med ca 15 minuter per vecka. För de som är skiftesarbetande ökar den genomsnittliga veckoarbetstiden med ca en timme. För vissa arbetstagare, vid polismyndigheter där avtal slutits om arbetstidsförkortning för arbetstagare med bl.a. periodplanering, kan veckoarbetstiden komma att öka med mer än en timme. Dessutom innebär det nya avtalet att arbetstagare i huvudsak får individuell kompensation för fullgjord arbetstid under helgdag istället för, som nu är fallet, kollektiv helgdagskompensation. Det blir också möjligt att träffa en enskild överenskommelse med en arbetstagare om att i vissa fall öka arbetstiden mot att ett motsvarande värde avsätts till Kåpan Extra. Det nya arbetstidsavtalet innebär också att ersättning för obekvämlig arbetstid endast utbetalas mellan kl. 22.00 och kl. 06.00.

Förutom förändringen avseende arbetstiden kommer bl.a. vissa lönetillägg att avvecklas och rätten till ersättning för sjukvårdskostnader att upphöra.

Avsättningar till Kåpan Extra som kompensation för bl.a. ökad arbetstid kommer att medföra ökade kostnader.

Avtal om löner för avtalsperioden 2007-2010 har slutits med Polisförbundet, Jusek och ST inom polisväsendet. Förhandlingar pågår om ett löneavtal även med SEKO. Avtalen som slutits är i paritet med de avtal som slutits på central nivå.

Avsättningar till Kåpan Extra för ökad arbetstid bedöms ge utgifter 2008 med 60 miljoner kronor och 250 miljoner kronor per år de därefter kommande åren.

4.6 EU-ordförandeskapet 2009

Den 1 juli 2009 tar Sverige över ordförandeskapet i EU, men kommer redan den 1 januari 2009 att ingå i ett s.k. trojkasamarbete tillsammans med Frankrike och Tjeckien.

Ordförandeskapet 2001 innebar ökade kostnader för Polisen för upprätthållande av ordning och säkerhet i samband med ordförandeskapet. Kostnaderna avsåg bl.a. utbildning, men också övertidsersättningar, kost och logi i samband med kommenderingar. Ordförandeskapet krävde även omfattande insatser vad avser förhandlingar i ministerrådets arbetsgrupper.

Sedan 2001 har Polisen på flera områden stärkt sin förmåga att hantera omfattande ordningsstörningar, bl.a. genom att utveckla den särskilda polistaktiken och införa den nationella förstärkningsorganisationen. Trots dessa åtgärder kommer ordförandeskapet 2009 innebära ökade kostnader för Polisen, som om de inte kompenseras för riskerar att tränga undan annan angelägen verksamhet. Bl.a. bedöms antalet möten som genomförs i landet uppgå till 150, vilket är en fördubbling jämfört med antalet möten 2001. För att hantera

ordning och säkerhet kring ordförandeskapet kan det utöver den nationella förstärkningsorganisationen komma att krävas stora personella resurser från samtliga polismyndigheter.

För förhandlingsarbetet i ministerrådets arbetsgrupper kommer flera frågor som rör Polisens kärnverksamhet, gränskontrollarbetet samt utlänningsfrågor och med betydande inverkan på verksamhet och ekonomi att förhandlas före och under det svenska ordförandeskapet.

För att kunna bibehålla ambitionsnivån för kärnverksamheten under resten av året behöver Polisen tillskott för genomförandet av ordförandeskapet. Sammantaget bedömer Polisen, med utgångspunkt tagen i kostnaderna för ordförandeskapet 2001, preliminärt att de ökade kostnaderna till följd av ordförandeskapet 2009 uppgår till ca 200 miljoner kronor. En mer exakt beräkning kan inte göras i dagsläget till följd av bl.a. att lokalisering för flertalet möten ej är känd, den operativa planeringen är i ett inledande skede och någon hotbild inte har producerats av SÄPO.

4.7 Ny lag om behandling av personuppgifter i Polisens brottsbekämpande verksamhet

Den nya lag om behandling av personuppgifter i Polisens brottsbekämpande verksamhet, som genom departementspromemorian Ds 2007:43 föreslås ersätta polisdatalagen (1998:622), ställer nya krav på Polisens datasystem. Exempelvis behöver tillgången till information i datasystemen anpassas i enlighet med de nya bestämmelserna och nya gallringsrutiner skapas. Detta innebär att datasystemen måste omstruktureras och utvecklas och att personella resurser finns i den omfattning som krävs. För att säkerställa att Polisen lever upp till de krav lagen innebär krävs vidare att utbildningsinsatser genomförs på olika nivåer inom Polisen.

Sammantaget kommer den nya lagen i föreslagen utformning innebära betydande kostnader för Polisen. Kostnaderna är dock svåra att beräkna. Rikspolisstyrelsen avser genomföra en förstudie i syfte att identifiera konsekvenserna av den nya lagen. Om den nya lagen kräver anpassning av samtliga nuvarande system kan kostnaden komma att uppgå till ca 500 miljoner kronor. Kostnadsberäkningen grundas på det omfattande och resurskrävande arbete som måste genomföras för att omstrukturera datasystemen, men beräkningen är i nuläget mycket osäker.

4.8 Yrkestrafiklagstiftningen

Enligt direktiv från EU ska antalet kontroller av kör- och vilotider inom yrkestrafik öka och ske med hjälp av digitala färdskrivare. Detta kommer att kräva ökade resurser inom verksamheten, nya tekniska lösningar och både polisiär och civil expertkompetens.

Den 1 januari 2009 ska en ny myndighet, Transportinspektionen, bildas. Myndigheten kommer att ansvara för yrkesmässiga transporter inom Sveri-

ge. Viss kontrollverksamhet kommer föreslås flyttas från Polisen till Transportinspektionen.

Rikspolisstyrelsen anser att den brottspreventiva effekt som uppnås genom att kontrollerna genomförs av polisiär personal är av vikt och av den anledningen bör Polisen även i framtiden hantera dessa kontroller.

Verksamheten kommer att kräva resurser för att motsvara EU:s uppställda kvantitativa mål från 2010 och framåt.

Skulle bildandet av Transportinspektionen innebära att hanteringen av de automatiska trafiksäkerhetskontrollerna (ATK) i sin helhet övergår till Polisen innebär detta ökade kostnader för verksamheten.

Sammantaget beräknas ovanstående innebära ökade kostnader om ca 180 miljoner kronor.

4.9 Utlänningslagstiftningen

Arbetet med att stärka Polisens förmåga inom utlänningsområdet intensifieras under år 2008. Under hela perioden kommer åtgärder att vidtas för att öka effektiviteten och stärka rättssäkerheten vad gäller verkställighet av avvisnings- och utvisningsbeslut. Arbetet med att stärka den inre utlänningskontrollen kommer att behöva fortgå under hela perioden. Kontrollen ska ingå som en naturlig åtgärd i det vardagliga polisarbetet.

Samverkan mellan Rikspolisstyrelsen och Migrationsverket, Justitiedepartementet och polismyndigheterna kommer att fortsätta och intensifieras under perioden. Det kan särskilt pekas på att Migrationsverket bedömer att antalet överlämnade ärenden angående verkställighet av avvisning och utvisning kommer att fördubblas det närmaste året.

Under perioden ska tydligare styrning utgå från Rikspolisstyrelsen och kvalitetssäkring ske av arbetet inom hela utlänningsrättens område.

Det internationella samarbetet, främst inom EU, kommer att fortgå. Många förslag inom utlänningsrätten kommer att förhandlas inom perioden.

Polisens merkostnader för ökat antal ärenden om verkställighet m.m. är osäkra. Ytterligare utredning krävs för att kunna fastställa merutgiften.

4.10 Polisens IT-baserade verksamhetsstöd

Polisen kommer de närmaste åren att prioritera arbetet med att utveckla de IT-baserade verksamhetsstöden inom Polisen. Ett arbete som syftar till att skapa en tjänsteorienterad IT-arkitektur har inletts.

Målet är att Polisen senast vid utgången av 2011 ska ha ett nytt verksamhetsstöd för avrapportering och utredning inklusive tvångsmedel. Det kommer ge Polisen möjligheter att avrapportera all operativ verksamhet och utreda på ett

och samma ställe. Det kommer också ge möjlighet till återkoppling av domar och beslut under förundersökningen kopplade direkt till våra ärenden.

Fungerande IT-baserade verksamhetsstöd är centrala, inte minst i arbetet med att öka synligheten av Polisen i samhället och därmed öka tryggheten hos allmänheten. Verksamhetsstödet kommer därför utvecklas så att avrapportering kan ske genom mobila lösningar. Det måste även vara utformat så att det fungerar som ett stöd för de processer som är särskilt svåra eller ut-satta, exempelvis avrapportering, bedömning, granskning och utredning av grova brott.

Polisen ska även utveckla stöd för effektivare uppföljning av resursanvändning och tid i syfte att nå en effektivare resursanvändning i verksamheten.

Fokus i utvecklingsarbetet kommer därför att ligga på avrapportering, utredning och resurshantering. Merparten av den information som Polisen hanterar skapas i dessa led. Genom en utveckling där informationen lagras strukturerat på det ställe där den skapas kommer informationsutbytet genom hela brottsmålsprocessen underlättas och därmed ökar effektiviteten och kvaliteten i hela kedjan. Polisen kommer alltså att skapa en flexibel plattform som i större utsträckning och till lägre kostnad kan möta nya och förändrade behov.

Utvecklingen av de IT-baserade verksamhetsstöden är kostnadskrävande. Samtidigt innebär utvecklingen av dessa verksamhetsstöd att drift- och förvaltningskostnaderna kommer att kunna minska kraftigt på längre sikt, liksom kostnaderna för fortsatt systemutveckling.

Rikspolisstyrelsen bedömer att kostnaden för att utveckla de IT-baserade verksamhetsstöden så att målet om effektiv avrapportering och utredning samt resurshantering till 2011 års utgång nås uppgår till cirka 400 miljoner kronor under fyra år. Detta motsvarar i stort sett hela den normala budgeten för allt utvecklingsarbete inom Rikspolisstyrelsen.

Jämte utvecklingsarbetet kring de IT-baserade verksamhetsstöden pågår inom Polisen ett omfattande utvecklingsarbete i övrigt. Delar av detta arbete är tvingande för Rikspolisstyrelsen till följd av bindande regeringsuppdrag, internationella uppdrag eller till följd av lagstiftning. Andra utvecklingsprojekt är angelägna ur ett verksamhetsperspektiv.

Ett arbete med att prioritera bland samtliga utvecklingsprojekt inom Rikspolisstyrelsen pågår i syfte att skapa tillräckligt utrymme för utvecklingen av de IT-baserade verksamhetsstöden.

För att inte tränga undan annat angeläget utvecklingsarbete under perioden behöver Polisen tillskott. Behovet av tillskott för utvecklingsarbetet fram till 2011 års utgång bedöms uppgå till 50 miljoner kronor per år.

4.11 RAKEL

På grund av förskjutningar i Krisberedskapsmyndighetens leveransplan kommer Polisen vara tvungen att behålla befintliga radiosystem längre än planerat. Detta medför merkostnader, både vad gäller driften av central infrastruktur samt kostnader för Polismyndigheterna för hyra av handenheter och terminaler.

Dessa utgifter beräknas uppgå till 26 miljoner kronor under 2009.

5. Polisens ekonomi

5.1 Ekonomi i balans

Polisen har för närvarande en ekonomi i balans. Arbetet med att genomföra verksamheten bedöms i dagsläget klaras av inom befintliga medelsramar de närmaste två åren. Ett behov av resurstillskott uppstår från och med 2010.

Polisen har för att stärka upp rättskedjan avstått anslagsmedel till Åklagarmyndigheten under 2007. Det ökade antalet poliser mot slutet av perioden medför behov av att återfå dessa anslagsmedel under 2010.

Polisen har i budgetpropositionen för 2008 tilldelats en preliminär pris- och löneomräkning uppgående till 0,8 procent samt 2,3 procent och 2,6 procent för 2009 respektive 2010. Den preliminära pris- och löneomräkningen är högre än pris- och löneomräkningen för innevarande år, 0,9 procent. Detta innebär en osäkerhetsfaktor för hur stor den faktiska anslagstilldelningen till Polisen kommer att bli efter 2008.

Utgiften för statliga pensionspremier, den s.k. SPÅ-avgiften, har ökat 2007 i jämförelse med 2006. Ökningen uppgår till cirka 100 miljoner kronor eller 22 procent. Historiskt sett har pensionspremierna varierat mycket och ökningen visar på en fortsatt osäkerhet om den framtida utvecklingen. Enligt besked om preliminär avgift för 2008 uppgår den till 652 miljoner kronor vilket överstiger preliminär premie för 2007 med 42 miljoner kronor (jämförelse görs sedan med utfall för 2007). Detta är en ökning med 7 procent.

5.2 Anslagsanvändningen

I bilaga 1 lämnas en prognos över anslagsanvändningen t.o.m. 2011 för anslaget 4:1 ap. 1 Polisorganisationen. Prognosen utgår från den anslagstilldelning som är beslutad för 2008 enligt prop. 2007/08:1, utg.omr. 04, bet 2007/08: JuU 1 rskr. 2007/08:53 samt beräknad för åren 2009-2010 i budgetpropositionen för 2008 (prop. 2007/08:1).

Anslagsförändringar i BP för 2008 (prop. 2007/08:1)

Beloppen är exklusive beslut om tilläggsbudget 2007

Miljoner kronor

År	Total anslagsförändring	Varav resursförstärkningar	Varav överföringar m.m.	Varav komp. pris o löneomräkning	PLO i %
2008	558	416		142	0,8 %
2009	329	-74		403	2,3 %
2010	461	0		461	2,6 %
Totalt	1 348	342		1 006	

Riksdagen har beslutat förslaget i budgetpropositionen för 2008 avseende förstärkning av anslaget till polisorganisationen med 416 miljoner kronor.

Regeringen beräknar en minskning av anslaget med 74 miljoner kronor från och med 2009 vilket i huvudsak avser finansiering av förslagen i propositionen Ingripanden mot unga lagöverträdare (prop. 2006/06:165). För 2010 aviseras inga förändringar av anslaget förutom sådana som kan hänföras till pris- och löneomräkningen.

I bifogad prognos (bilaga 1) har följande av utgifter beskrivna i avsnitt 4 beaktats:

- Arbetstidsavtal
- Möjlighet att omvandla semesterdagar till Kåpan Extra
- 20 000 poliser efter 2010 inklusive, lokaler, övriga kompetenser och handledning

För åren 2008-2009 ska verksamheten bedrivas inom de ramar som beslutats i budgetpropositionen för 2008 i enlighet med vad som redovisas i det följande. Överföringsbeloppet från 2007, exklusive ca. 164 miljoner kronor som avser retroaktiva löneökningar, kommer att utnyttjas för att bl.a. fullfölja regeringens satsningar på Polisen. För att möjliggöra satsningarna på 20 000 poliser vid halvårsskiftet 2010, 300 civila funktioner samt andra för verksamheten nödvändiga satsningar behövs ytterligare resursförstärkningar på 300 miljoner kronor 2010. År 2011 kommer förstärkningar att behövas enligt följande tabell:

Belopp i miljoner kronor

	2009	2010	2011	Behov av nivåhöjning
20 000 poliser			80	80
Lokaler		50	50	100
Andra kompetenser än poliser			160	160
Pris- och löneomräkn.	210	165	270	645
Avtalsfrågor			290	290
Handledning	20	5	5	30
				1305

Utvecklingen av Polisens IT-baserade verksamhetsstöd bedöms behöva årliga tillskott med 50 miljoner kronor fram till 2011 för att inte annat angeläget utvecklingsarbete ska trängas undan.

Försening av radiokommunikationssystemet Rakel medför behov av engångsvis tillskott med 26 miljoner kronor 2009.

När det gäller EU-ordförandeskapet, utlänningslagstiftningen samt ny lag om behandling av personuppgifter i brottsbekämpande verksamhet kommer Polisen att återkomma med mer specifika uppgifter när utgifterna kan beräknas mer exakt.

I det fall regeringen delar Rikspolisstyrelsens bedömning och låter Polisen utföra kontroller av kör- och vilotider tillkommer behov av förstärkning med 180 miljoner kronor årligen.

5.3 Användning av resursförstärkningar m.m.

Beräkningarna av anslagsanvändningen har utgått ifrån att Polisen ska uppnå regeringens målsättning som innebär att det 2010 ska finnas 20 000 poliser. Resursförstärkningar m.m. 2009 – 2010 går till att nå målet om 20 000 poliser samt att anställa specialister m.m. Beloppet uppgår till 350 miljoner kronor årligen.

5.4 Lånefinansieringen

I bilaga 2 redovisas behovet av lån i Riksgäldskontoret avseende investeringar i anläggningstillgångar t.o.m. 2011.

För 2007 disponerade Polisen en låneram som uppgick till 2 570 miljoner kronor och för 2008 har regeringen beslutat en låneram som uppgår till 2 699,9 miljoner kronor. Storleken på behovet av låneram för de kommande åren är beroende av bl.a. i vilken omfattning leasing bedöms vara fördelaktigare än finansiering genom lån i Riksgäldskontoret. För de kommande åren hemställer Rikspolisstyrelsen om en låneram som uppgår till 2 700 miljoner kronor åren 2009 - 2011.

5.5 Avgifter och andra ersättningar

I bilaga 3 lämnas en redovisning av avgifter och andra ersättningar som utgår från den struktur som regeringen angett i regleringsbrevet för 2008. De prognosticerade siffrorna avseende 2008 är desamma som framgår av regleringsbrevet. Däremot har utfallet för 2007 samt annan information påverkat de prognosticerade siffrorna avseende åren 2009 - 2011.

Förändring av Övriga inkomster som får disponeras jämfört med tidigare lämnade prognoser beror i huvudsak på att inkomster som tidigare redovisats under rubrik Verksamhet där avgiftsintäkterna disponeras nu redovisas som Övriga inkomster.

Bilagor

Bilaga 1 Anslagsanvändning t.o.m. 2011

Bilaga 2 Lånebehov i Riksgäldskontoret

Bilaga 3 Avgifter och andra ersättningar

Anslagsanvändning t.o.m. år 2011

Anslag 4:1 Polisorganisationen Belopp i miljoner kronor

	År 2007 beräknat	År 2008 beräknat	År 2009 beräknat	År 2010 beräknat	År 2011 beräknat
Ingående överföringsbelopp	510	664	385	-10	-610
Tilldelade medel ¹	16 681	17 282	17 611	18 072	18 434
Prognostiserad anslagsförbrukning	16 526	17 561	18 006	18 673	19 822
Årets utfall	155	-279	-395	-601	-1 388
Utgående överföringsbelopp	664	385	-10	-610	-1 998
Anslagssparande/anslagskredit i %	4,0%	2,2%	-0,1%	-3,4%	-10,8%

¹Tilldelade medel enl.Hermes (statsbudgetsystemet) 2008 - 2011.

Lånebehov i Riksgäldskontoret

Redovisat lånebehov för investeringar t.o.m. år 2011

Belopp i miljoner kronor

Rubrik	2007 Utfall	2008 Beräknat	2009 Beräknat	2010 Beräknat	2011 Beräknat
IB lån i Riksgäldskontoret	2 073,2	2 263,0	2 620,0	2 620,6	2 621,1
Beräknad nyupplåning	953,9	1 174,0	867,3	867,3	867,3
varav investeringar i immateriella tillgångar	149,4	110,9	111,0	111,0	111,0
Beräknad amortering	-764,1	-817,0	-866,7	-866,7	-866,7
UB lån i Riksgäldskontoret	2 263,0	2 620,0	2 620,6	2 621,1	2 621,7
Beslutad/föreslagen låneram	2 600,0	2 700,0	2 700,0	2 700,0	2 700,0
Beräknad ränteutgift	75,2	109,9	125,8	125,8	125,8
Ränteantaganden för nyupplåning	3,5%	4,5%	4,8%	4,8%	4,8%
Finansiering av räntor och amorteringar					
Utgiftsområde 4, anslag A1	839,3	926,9	992,5	992,5	992,6

Avgifter och andra ersättningar*(belopp i miljoner kronor)***Avgifter****Verksamhet där avgiftsintäkterna inte disponeras**

	Avgiftsintäkter Utfall 2007	Avgiftsintäkter Prognos 2008	Avgiftsintäkter Beräknat 2009	Avgiftsintäkter Beräknat 2010	Avgiftsintäkter Beräknat 2011
Offentligrättslig verksamhet					
Tillståndsgivning	48,0	50,0	45,0	45,0	45,0
Riksbankens penningtransporter	1,0	2,0	2,0	2,0	2,0
Summa intäkter som ej disponeras	49,0	52,0	47,0	47,0	47,0

Verksamhet där avgiftsintäkterna disponeras

	Avgiftsintäkter Utfall 2007	Avgiftsintäkter Prognos 2008	Avgiftsintäkter Beräknat 2009	Avgiftsintäkter Beräknat 2010	Avgiftsintäkter Beräknat 2011
Offentligrättslig verksamhet					
Stämningssmannadelgivning	34,0	35,0	35,0	35,0	35,0
Passhantering (1)	387,0	415,0	400,0	400,0	400,0
Nationellt ID kort	23,0	20,0	20,0	20,0	20,0
Summa	444,0	470,0	455,0	455,0	455,0
Uppdragsverksamhet					
SKL	3,0	4,0	4,0	4,0	4,0
Tjänsteexport	34,0	25,0	25,0	25,0	25,0
Utbildning av ordningsvakter	8,0	6,0	6,0	6,0	6,0
Kontroll av väktarhundar	0,4	0,7	0,7	0,7	0,7
Summa	45,4	35,7	35,7	35,7	35,7
Summa intäkter som disponeras	489,4	505,7	490,7	490,7	490,7

1) Under de närmaste åren framöver förväntas antal sålda pass succesivt öka till nivån 1 miljon. När de 10-åriga passen har fasats ut, kommer antal sålda pass sannolikt ligga på ca 1,2 miljoner per år.

Övriga inkomster

	Utfall 2007	Prognos 2008	Beräknat 2009	Beräknat 2010	Beräknat 2011
Övr inkomster som ej får disp.(2)	14,0	15,0	15,0	15,0	15,0
Bötesmedel	811,0	805,0	832,0	862,0	890,0
Övr inkomster som får disp.(3)	383,0	385,0	385,0	385,0	385,0
Summa	1208,0	1205,0	1232,0	1262,0	1290,0

(2)Övriga inkomster som ej får disponeras består främst av intäkter avseende larmanläggningar, bevakning enligt ordningslagen, försäljning av beslagtagna djur m.m.

(3)Övriga inkomster som får disponeras består av bidrag, ränteintäkter, reavinster på sålda inventarier och föräkringsersättningar mm.